

זוהר חלק א' פרשת וישב - דף קפ"ה עמוד ב'

הקדוש ברוך הוא מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה

"וַיִּקְחוּ אֶת כְּתָנֵת יוֹסֵף וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים וּגוּ'". הרי ביארו שבשביל שדם השעיר דומה לדם אדם, אבל בא וראה, אף על פי שהענין עולה כהוגן, שהקדוש ברוך הוא מדקדק בהם בצדיקים אפילו כחוט השערה, יעקב הגם שעשה מעשה כהוגן, במה, בשביל שהקריב אצל אביו שעיר, שהוא צד הדין הקשה, ועם כל זה לפי שהוא הקריב שעיר, ורימה בזה לאביו שהוא צד של [טו] נענש בשעיר אחר, הזה שהקריבו לו בניו הדם שלו, בו כתוב: "וְאֵת עֹרֹת גְּדֵי הָעִזִּים הִלְבִּישָׁה עַל יָדָיו וְעַל חֶלְקֵת צְוֹאֲרֵיו", לפיכך, "וַיִּטְבְּלוּ אֶת הַכְּתָנֵת בְּדָם", הקריבו לו הכתנת לרמות לו. והכל זה לעומת זה, הוא גרם מה שכתוב: "וַיַּחֲרֵד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדֹלָה עַד מְאֹד", לפיכך גרמו לו שחרד חרדה בזמן ההוא, שכתוב: "הֲפֹר נָא הַכְּתָנֵת בְּנֶגַד הוּא אִם לֹא". רבי חייא אמר, בו כתוב: "הֲאֵתָהּ זֶה בְּנֵי עֲשׂוֹ אִם לֹא", אצלו כתוב: "הַכְּתָנֵת בְּנֶגַד הִיא אִם לֹא", לפי שהקדוש ברוך הוא מדקדק בהם בצדיקים בכל מה שהם עושים.

זוהר חלק א' פרשת וישב - דף קמ"ד עמוד ב'

בשביל חרדה שהחריד יעקב את יצחק חרד על בנו יוסף

רבי יהודה אמר, בשביל חרדה ההיא שהחריד יעקב ליצחק אביו, נענש יעקב בעונש יוסף, שחרד חרדה כזו בשעה שאמרו לו זאת מצאנו. יצחק אמר מי אפוא, ובאיפה נענש יעקב, שכתוב: "אִיפֹה הֵם רְעִים", ושם נאבד יוסף ונענש יעקב, ואף על פי שהקדוש ברוך הוא הסכים על ידו באותן הברכות, הוא נענש כל עונש ההוא.

זוהר חלק א' פרשת וישב - דף קפ"ו עמוד א'

ירד יהודה - שהעבירוהו השבטים מלמלוח עליהם

"וַיְהִי בַעַת הַהוּא וַיֵּרֵד יְהוּדָה מֵאֵת אָחִיו". אמר רבי אבא, כיון שראו כל השבטים צער ההוא של אביהם התנחמו בודאי, ונתנו לבם על יוסף שיפדוהו אם ימצאו אותו, כיון שראו שאין יכולים, חזרו אצל יהודה והעבירו אותו מעליהם, לפי שהוא היה מלך עליהם, ואז העבירוהו מעליהם.

זוהר חלק א' פרשת וישב - דף קפ"ו עמוד א'

טז. פירוש, שעל ידי זה עלה בידו בנקל לרמות לאביו כיון שהיה בדיחא דעתו מבשר השעיר.

זוהר חלק א' פרשת וישב - דף קפ"ו

ויהי ער רע בעיני ה' - לפי שהיה שופך שז"ל

"וַיִּרְא שָׁם יְהוָה בַּת אִישׁ כְּנַעֲנִי". וכי כנעני היה, אלא הרי ביארו זה החברים^[ז]. **"וַתֵּהָר וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ עֶר"**, שלשה בנים היו לו ליהודה, ולא נשארו מהם אלא בן אחד, וזה הוא שלה. אמר רבי יוסי לרבי אלעזר, למה כתיב בבני יהודה לראשונה **"וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ עֶר"**, ובשנים האחרים כתוב: **"וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ אוֹנָן"**, **"וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁלָה"**, אמר לו בא וראה, פרשה זו סוד עליון היא, והכל הוא כראוי, **"וַיִּרַד יְהוָה מֵאֶת אֶחָיו"**, שהרי נתכסה הלבנה^[ח] וירדה ממדרגת התיקון לתוך מדרגה אחרת שנתחבר בה הנחש^[ט], כמו שכתוב: **"וַיֵּט עַד אִישׁ עֲדֻלְמִי וְשְׁמוֹ חִירָה"**, **"וַתֵּהָר וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ עֶר"**, והיינו ר"ע, והכל אחד, שבא מצד של יצר הרע, ולפיכך ויקרא את שמו ולא כתוב ויקרא שמו, ביעקב כתוב: **"וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב"**, שהקדוש ברוך הוא קרא לו יעקב, וכאן א"ת לרבות מדרגה אחרת של זוהם הטומאה שנולד, וזהו ע"ר ר"ע, והכל אחד, אחר כך לא נמתק ונתקן המקום עד שבא שלה, שהוא העיקר של כולם, מה כתוב: **"וַיְהִי עֶר בְּכוֹר יְהוָה רַע בְּעֵינֵי ה' "**, כתוב כאן רע, וכתוב שם **"כִּי יֵצֵר לֵב הָאָדָם רַע מִנְּעֻרָיו"**, רע שהיה שופך דם, שהשליך הזרע על הארץ, ולפיכך וימתהו ה'.

זוהר חלק א' פרשת וישב - דף נ"ז עמוד א'

המשחית את דרכו נותן כוח לטומאה ואינו רואה פני השכינה

אמר רבי יהודה, רע לא נקרא אלא מי שמשחית דרכו, מטמא עצמו ומטמא לארץ, ונותן כוח וגבורה לרוח הטומאה שנקרא רע, שכתוב רק רע כל היום, ואינו נכנס בהיכל העליון ואינו רואה פני השכינה, לפי שבזה נסתלקה השכינה מהעולם, וכתוב: **"לֹא יִגְרָךְ רַע"**.

זוהר חלק א' פרשת וישב - דף ס"ב עמוד א'

המשחית את דרכו לא מועיל אלא תשובה רבה

רבי שמעון אמר, בא וראה, כל חטאי האדם וכל השחתות שלו תולין בתשובה, והחטא של המשליך זרע על הארץ ומשחית דרכו ומוציא זרע על הארץ, משחית עצמו ומשחית הארץ^[י] ועליו כתוב (ירמיהו ב'): **"נִכְתָּם עֲוֹנָךְ לְפָנַי"**, וכתוב בו: **"כִּי לֹא אֵל חֶפֶץ רָשָׁע אֶתָּה לֹא יִגְרָךְ רַע"**, מלבד בתשובה רבה.

זוהר חלק א' פרשת וישב - דף ס"ב עמוד א' זיו הזוהר

כ. משחית עצמו שעל ידי זה נחלה במחלת העצבים ומרה שחורה גוברת עליו ונעשה עקר כי נאבד ממנו הכח גברא, ומשחית הארץ במניעת פריה ורביה כי לא תהו בראה לשבת יצרה.

יז. פירוש, כתרגומו תגרא.
יח. יהודה רומז על דמת מלכות שנקראת לבנה.
יט. היינו סמא"ל כח הסטרא אחרא, וחירה נדרש על שם הכתוב חור פתן.